

PAVEL WONDRAKZEK

Potomek českých pobělohorských exulantů nositel
stříbrného kříže Řádu Virtuti militari

PAVEL VONDRÁČEK,

prastrýc autora z matčiny strany, se narodil 13. srpna 1897 v obci Ignacov, která je nyní součástí města Zelów, jihozápadně cca 60 km od Lodže. Linie Vondráčkova rodu sleduje cestu exulantů 18. století z východních Čech, přes zakládání prvních exulantských obcí až do Zelowa a odtud zpět, po II. světové válce do Čech. Mladá léta Pavla Vondráčka byla silně ovlivněna českým farářem Bohumilem Radechovským, který život sboru orientoval ke slavné české evangelické minulosti. Pavel si stále pamatoval starozákonní verš, který mu byl přidělen ke confirmaci a provázal ho životem i popisovanými válečnými událostmi. „V ruce tvé poručím ducha svého, nebo jsi mne vykoupil, Hospodine, Bože silný a věrný“ (Ž 31,6). Mladý muž pracoval na otcově statku, na domácím tkalcovském stavu, dostal se do velkých textilních továren, naučil se obchodovat i jednat s lidmi. Válka vstoupila zcela nekompromisně do jeho života. Byl odveden do vojska mladé Polské republiky a sloužil v 10kaniowském pluku lehkého polního dělostřelectva. Tento pluk patří do zlaté historie polského válečnictví.

Pavel Vondráček

„ŘÁD VIRTUTI MILITARI“

je nejvyšší polský vojenský řád udělovaný za vítězství ve válce. Je velmi vzácný a jeho nositelům je prokazována zasloužená čest a vážnost. Uděluje se za prokázanou zcela mimořádnou odvahu v boji s nepřítelem. Řád Pavla Vondráčka má číslo 2 806 a byl udělen za hrdinství v bitvě, která se vybojovala dne 4. července 1920 u vesnice Ulino, dnes při severní hranici Běloruska, ve válce polsko-sovětské. Označované podle heraldických znaků také jako válka Bílého orla a Rudé hvězdy.

Bomb. Pawel Wondraczek

Order Virtuti Militari, V kl., No. 2 806,
10 kaniowski pulk artylerii polowej.

Řád Virtuti militari

PAVEL WONDRAKZEK

Potomek českých pobělohorských exulantů nositel
stříbrného kříže Řádu Virtuti militari

PŘEKLAD POPISU VÁLEČNÉ UDÁLOSTI

(CENTRALNE ARCHIWUM WOJSKOWE, WARSZAWA)

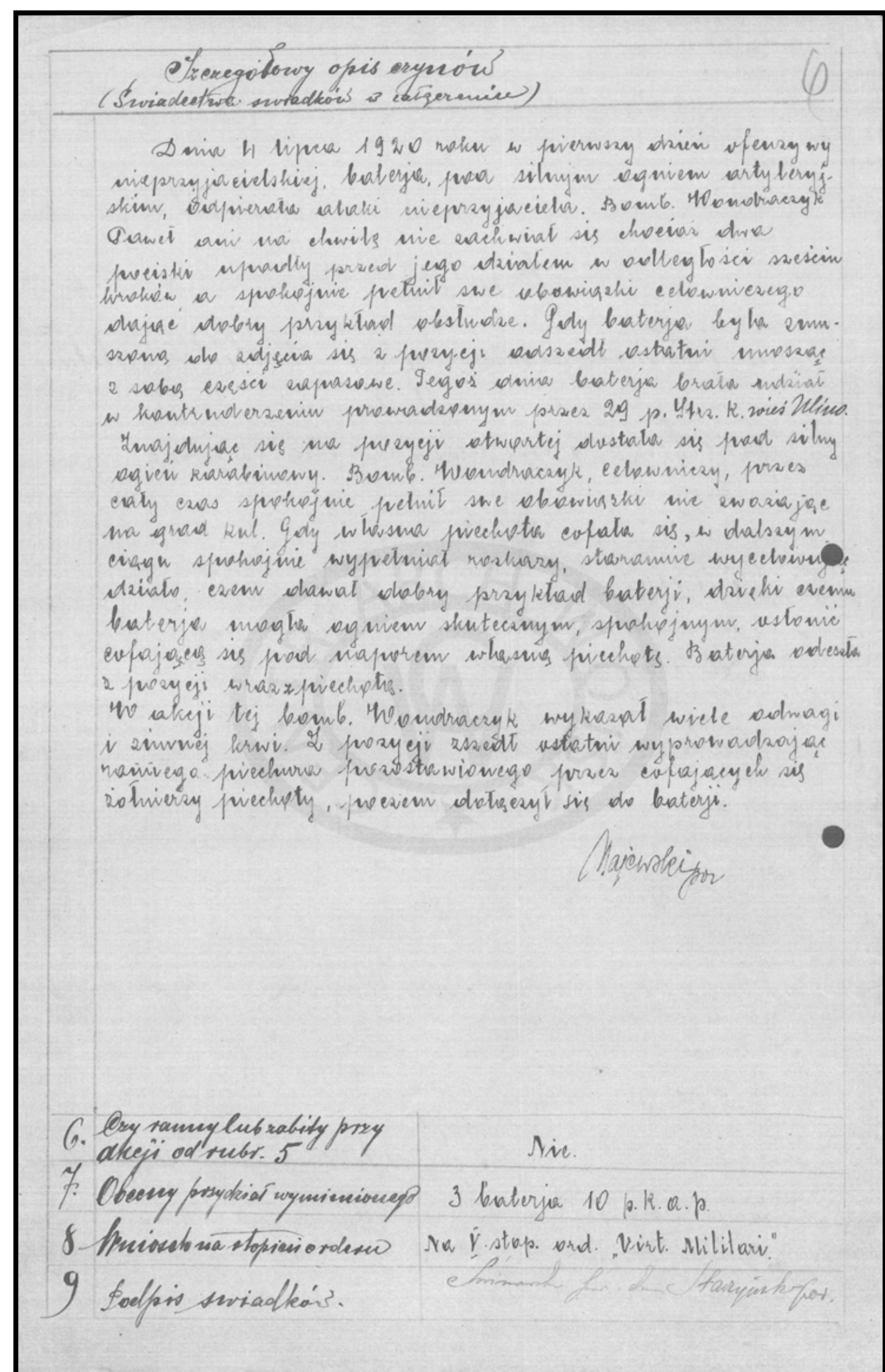
Dne 4. července 1920, první den nepřátelské ofenzívy, baterie zadržela nepřátelský útok, i když byla pod silnou palbou nepřátelského dělostřelectva. Dělostřelec Wondraczek Pawel ani na chvíli nezaváhal, nezachvěl se, ani když dva granáty dopadly přímo před jeho dělo do vzdálenosti 6 kroků, a klidně plnil povinnosti zaměřovače a dal tak dobrý příklad obsluze děla. Když baterie byla přinucena k ústupu, ustupoval jako poslední a přitom odnášel sebou náhradní díly.

Téhož dne se baterie zúčastnila protiútoku vedeným 29. střeleckým plukem k vesnici ULINO. Na pozici se baterie a obsluha děla dostala pod silnou kulometnou palbu.

Dělostřelec Wondraczek jako zaměřovač po celou tu dobu klidně plnil své povinnosti. Nevěnoval žádnou pozornost krupobití nepřátelských střel. Vlastní pěchota ustupovala a on dál klidně plnil rozkazy, pečlivě zaměřoval dělo a tak dal dobrý příklad celé baterii. Díky tomu baterie soustředěnou palbou umožnila ústup pěchotě. Baterie ustoupila z pozice společně s pěchotou.

V této akci prokázal dělostřelec Wondraczek velikou odvahu a chladnokrevnost. Z bojové pozice ustoupil, odcházel poslední a odtáhnul raněného pěšáka, kterého tam spolu-bojovníci zanechali svému osudu a zachránil ho od zajetí a připojil se ke své baterii.

Por. Majewski

Original popis válečné události

PAVEL WONDRAKZEK

Potomek českých pobělohorských exulantů nositel
stříbrného kříže Řádu Virtuti militari

18. ŘÍJNA 1920 O PŮLNOCI BYLY BOJE MEZI POLSKEM A SOVĚTSKÝM RUSKEM UKONČENY...

*Denní rozkaz Piłsudského na 18. říjen 1920 byl velice
procítěný a osobní*

*Vojáci! Prožili jste dva dlouhé roky uprostřed těžké ná-
mahy a krvavých bojů. Válku jste zakončili velkolepým ví-
tězstvím...*

*Vojáci! Vaše námaha nebyla marná... Od prvních oka-
mžiků jeho existence se k Novému Polsku natahovaly zá-
vistivé ruce. Odehrál se bezpočet pokusů omezit Polsko na
nemohoucí stát a udělat z něj hračku jiných. Tento národ
obtížil nám ramena nejvyššího velitele a vaše ruce obránců
vlasti těžkým břemenem – ubránit existenci Polska, získat
mu všeobecný respekt a získat pro ně svobodu, aby mohlo ve
všem všdu rozhodnout o vlastním osudu.*

*Vojáci! Udělali jste z Polska silnou, sebevědomou a hr-
dou zemi. Můžete být spokojeni – splnili jste svou povinnost.
Země, ze které po dva roky přicházeli vojáci, jako jste vy,
může klidně hledět do budoucnosti.*

Pavel Vondráček se po II. světové válce vrátil společně
s mnohými českými potomky exulantů, vrátil se do Země
otců, do Čech. Žil ve Svitavách, pracoval v textilním prů-
myslu. Zemřel 19. února 1978, ve věku nedožitých 81 let.

Denní rozkazy

M. N. Tuchačevskij
ruský a posléze sovětský vojen-
ský velitel a hlavní motor refo-
rem Rudé armády na přelomu
20. a 30. let 20. století.

Józef Klemens Piłsudski
vrchní velitel polských ozbroje-
ných sil od 11. listopadu 1918,
první maršál Polska od 19. břez-
na 1920.